

2.1. Beregning af arbejdsløshedsdagpenge- og efterlønsats for lønmodtagere

2.1.1. Gældende ret

Der er i den gældende lov kun fastsat helt overordnede principper for beregning af dagpengenes størrelse til det enkelte medlem.

Det fremgår af lovens § 51, stk. 1,

- at dagpenge til det enkelte medlem højst kan udbetales med 90 pct. af medlemmets hidtidige indtægt,
- at arbejdsmarkedsbidrag ikke indgår i arbejdsfortjenesten,
- at der ikke kan ske ny beregning på grundlag af arbejde, der afsluttes mindre end et år efter afslutningen af et tidligere arbejde, der har dannet grundlag for en beregning,
- at det enkelte medlems hidtidige arbejdsfortjeneste reguleres, hvis arbejdsmarkedsbidraget ændres,
- at det enkelte medlems hidtidige arbejdsfortjeneste reguleres i takt med ændring af dagpengenes højeste beløb, dvs. i praksis først og fremmest som følge af den årlige regulering af dagpengesatsen med satsreguleringsprocenten, og
- at de regulerede dagpenge ikke kan overstige det højeste dagpengebeløb.

Lovens § 51 indeholder herudover i stk. 2-4 regler om udbetaling af dagpenge med fast sats på 82 pct. af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede til dimittender og personer, som er optaget under aftjening af værnepligt mv., samt om udbetaling af dagpenge med fast sats på 82 pct. af højeste dagpenge for fuldtidsforsikrede som mindstesats til medlemmer med mindst 3 års fuldtidsforsikring og fuld beskæftigelse som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Loven indeholder derimod ingen detaljerede regler om fremgangsmåden ved beregningen. Disse er med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i § 51, stk. 1, sidste pkt., fastsat administrativt i bekendtgørelser for henholdsvis lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Efter de gældende regler for lønmodtagere, jf. bekendtgørelse nr. 1032 af 22. oktober 2004 om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere med senere ændringer, sker beregningen af dagpengesatsen på baggrund af indtjeningen i en såkaldt beregningsperiode. Beregningsperioden er for fuldtidsforsikrede den seneste periode på 12 uger (for uge- eller 14-dageslønnede) eller 3 måneder (for månedslønnede), hvor der har været et antal løntimer, som mindst svarer til 2/3 af fuld overenskomstmæssig arbejdstid. I vejledning nr. 95 af 22. oktober 2004 er kravet om mindst

2/3 af fuld overenskomstmæssig arbejdstid for perioden opgjort til minimum 296 løntimer for uge- og 14-dageslønnede og minimum 320 løntimer for månedslønnede. For deltidsforsikrede sker beregning i følge bekendtgørelsen på grundlag af indtjeningen i den seneste periode af 12 ugers varighed, hvor der er mindst 180 løntimer (for uge- eller 14-dageslønnede), for månedslønnede dog på grundlag af den seneste periode af 3 måneders varighed, hvor der er mindst 195 løntimer.

Fuld overenskomstmæssig arbejdstid er som udgangspunkt defineret ud fra 37 timer pr. uge. Nogle lønmodtagere arbejder dog på en såkaldt »normtid«, hvilket betyder, at fuld arbejdstid kan være større, men oftest mindre end 37 timer pr. uge.

Hvis medlemmets arbejdstid ikke er kontrollabel, findes antallet af løntimer ved at omregne indtægten til løntimer med den til enhver tid gældende omregningssats, jf. gældende lovs § 59, stk. 3.

Beregningsperioden behøver ikke at være sammenfaldende med lønperioder og kan ligge indtil 5 år tilbage i tiden.

Alle skattepligtige lønandele, der er udbetalt i beregningsperioden, indgår i beregningen, der sker på baggrund af indtjening og antal løntimer i et sædvanligt, ustøttet beskæftigelsesforhold, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår. Ud over skattepligtige lønandele indgår lønmodtagerens eget bidrag til pensionsordninger omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven og bidrag til ATP og Særlig Pensionsopsparring.

Der kan dog højst medregnes indkomst svarende til fuld normal arbejdstid for fuldtidsforsikrede og til 360 timer for deltidsforsikrede. Indtægten i beregningsperioden, beregningsgrundlaget, nedsættes med arbejdsmarkedsbidraget på 8 %.

Den gennemsnitlige daglige arbejdsfortjeneste findes herefter ved at dividere den samlede lønindkomst i beregningsperioden med 60 for dag-, uge- og 14-dageslønnede og med 65 for månedslønnede.

Dagpengesatsen udgør herefter 90 % af den gennemsnitlige daglige arbejdsfortjeneste – dog højst det højeste dagpengebeløb.

Særlige forhold udelukker en beregning, hvis de forekommer i beregningsperioden. Det er bl.a. udbetaling af ydelser fra arbejdsløsheds-kassen, herunder supplerende dagpenge, drift af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse og - som hovedregel - deltagelse i en SU-berettigende uddannelse.

I visse tilfælde kompenseres der ved beregningen for fravær fra arbejde uden løn. Det benævnes doku-